

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XIII.

V Celovcu, 20. listopada 1894.

Štev. 32.

Izjava.

Z ozirom na interpelacijo, katero je stavil gospod Heilinger v mestni odborovi seji Celovški dne 6. t. m. in z ozirom na odgovor, kterega je na njo dal gosp. župan dr. Posch, čuti se predstojništvo „katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“ primorano, da objavi sledeče:

O shodu slovenskih zaupnih mož dne 24. vinotoka t. l. je bojda „Agramer Tagblatt“ prinesel poročilo, v katerem se pravi, da je bil Celovec tisti dan v zastavah. Proti temu je protestiral najprej gospod Heilinger in potem gospod dr. Posch, kateri se je poslužil še izrazov, kakor „hudo bne narodne izjave“ (nationale boshafte Emanationen), „postopanje neke konečno neoznačljive stranke“ (einer nicht weiter qualificierbaren Partei) in drugih.

Temu nasproti konstatujemo:

1. Omenjeno poročilo v listu „Agramer Tagblatt“ se ni pisalo ne naravnost, ne postransko po željah voditeljstva slovenske stranke, toliko manje na povelje tega vodstva; tisti dopis izvira najbrže od kakega zasebnika, in le tisti je zanj odgovoren. Proti politični dostojnosti pa je, ako se skuša, za kako tako poročilo odgovorno storiti celo stranko, ki se giblje strogo v mejah postavnosti.

2. Pri nekolikem prevdanku in poznanju časnikarskih razmer ni bilo težko sprevideti, da je tisto poročilo ali prazno pisarenje nevednega časnikarja, ali pa da se je v omenjeni časnik zaleglo kukavično jajce iz nasprotnega tabora, kakor na pr. lansko leto, ko se je iz Celovca v poljski list „Czas“ utihotapilo lažnjivo poročilo o podpisnem

deželnem poslancu in župniku Gregorju Einspielerju.

Z nevoljo torej zavračamo razžaljive besede gospoda župana dr. Poscha.

V Celovcu, dne 10. listopada 1894.

Za odbor „katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“:

Gregor Einspieler l. r., Vekoslav Legat l. r.,
predsednik. podpredsednik.

Prošnja.

Mnogo naročnikov »Mira« še ni plačalo za letos naročnine, in tudi za pretekla leta jih je ostalo več še na dolgu. Ker nam od številke do številke naraščajo veliki stroški za papir, za tisk, za uredništvo, opravništvo, ekspedicijo in za pošto, uljudno prosimo vse naročnike, ki so še kaj na dolgu in ki želijo list še dalje prejemati, da ta dolg prej ko mogoče poravnajo, da nas ne spravijo v zadrego, ker tudi mi moramo velike stroške redno poravnati. Upamo, da ta opomin ne ostane brez uspeha in da se bodo naročniki, ki so še z naročnino na dolgu, spomnili svoje dolžnosti.

Lastništvo „Mira“.

Omika in vera.

Svét napreduje; ljudje si izmišljujejo vedno novih pripomočkov, da svoje delo ložeje in hitreje ter bolje opravljajo, da več pridelajo in bolje izhajajo. Treba se nam je vedno učiti, da nas drugi ne prehitijo, da ne zaostajamo; začnimo pri kmetu. Ako on pridno prebira kmetijske časnike in bukve in se iz njih nauči, kako je treba umno gospodariti, da se več pridelata, ako si zna priskrbeti pravo

seme, ako zna prav obdelovati in gnojiti njive in travnike, prav ravnati z živino, mlekom in sadjem, — on bo več pridelal, ko njegov sosed, kateri dela po starem kopitu, se noče nič učiti in misli, da že vse zna. Ravno taka je pri rokodelcih. Tudi ti se morajo vedno učiti, da izdelujejo vedno hitreje in lepše blago; ako za drugimi zaostanejo, zapustijo jih kupei. So n. pr. mizarji, ki delajo vse še z rokami, v mestih pa že marsikterega najdemo, kateri si je že oskrbel male stroje ali mašine, ki mu delati pomagajo; njemu gre vse hitreje spod rók, on bo več blagá naredil in več skupil. Pri kmetu, kakor pri rokodelcu velja isto, da mora tisti, ki zaostaja, na nič priti, ker menj pridelata, davke in druge stroške ima pa ravno tiste, kakor njegov napredni sosed ali tovariš. Pri drugih stanovih ni nič drugače: trgovec mora biti prebrisan, da ga drugi ne potlačijo; on mora vedeti, kje se blago najbolje kupi in kam se najbolje prodá; bolj ko je uradnik izučen in porabljen, prej ga bodo postavili na višo stopinjo.

Človek nikoli ni izučen, posebno pa v naših časih svét hitro napreduje; kdor se ne uči neprenehoma, mora zaostajati, in takemu se potem začne trda goditi.

Pa ne samo tega se je treba pridno učiti, kar nam naklada naš stan ali poklic, in kar je naš kruh. V naših časih se svet hudo meša, en stan se vzdiguje čez drugega, ena stranka čez drugo; prevare in sleparstva je vse polno med ljudmi, zdaj je vojska vseh zoper vse, med tremi ljudmi si še dva nista odkrita prijatelja; postave so slabe, ljudje pa sebični, zviti in hudobni; — če v takih časih človek noče, da bi ga drugi pohodili ali pa osleparili in mu žepe izpraznili, mora imeti odprte oči, pa tudi nekaj znanosti v glavi! Treba je pridno prebirati tudi politične časnike, da spoznamo duševno gibanje med ljudmi, da spoznamo namere in težnje raznih strank, potrebe in boleznih raznih stanov, da spoznamo tiste krive nauke, ki so bili začetek naših slabih in nemirnih časov, ter da se tako naučimo spoznavati tista zdravila, s katerimi bi se dalo človeški družbi še pomagati ter jo tako urediti, da bi zamogli delavci, kmetje, mestjani in viši gospodje mirno ter zadovoljno skupaj živeti. Kdor nič ne bere, od vsega tega nič ne vé; nevedneža pehajo sem ter tje, norce brijejo z njim ter ga tako pretrapajo, da bo to hvalil, kar mu je

Slepi pevec.

(Povest iz francoščine.)

(Konec.)

X. Od mesta do mesta.

Zviti „impresario“ Boschini se ni goljufal s svojim računom, Primož je bil zanj dobra molzna krava. Najprej sta nastopila v mestu Nansij, tam kjer se je Primož 12 let učil. Petje in igranje Primožev se je občinstvu tako prikupilo, da je imel vedno dosti poslušalcev. Boschini je denar pobiral in nabral je vsaki večer okoli sto frankov, toda slepecu jih je le deset dal, druge je za se pridržal. Od tam sta šla v Šalon, Epernej, Pariz. Zaslužil je Primož marsikteri večer do 200 frankov, dobil jih je pa le 10, grabljivi Boschini pa je ostalih 190 v žep utaknil. Najbolje jima je šlo v Marsilji, zaslužila sta po 300 frankov na en večer. Primoža je sicer veselilo, da mu ljudstvo tako ploska in da je povsod le hvalo žel, vendar se mu je zdelo, da le malo zasluži v primeri z velikim ploskom mnogoštevilnih poslušalcev. Začelo se mu je dozdevati, da Boschini več del dohodkov za se pridržuje. Sklenil je torej, ločiti se od njega, pa kako? Enkrat se je Primož razgovarjal s slovečim laškim pevcem Nikolinjem, ko Boschinija ni bilo zraven. Temu je na tihem potožil, kako se mu godi. Nikolini mu je stavil predlog, da bi skupno potovala po Italiji in kar zaslužita, bi razdelila, vsakemu polovico. Primož je bil brž zadovoljen; takoj je pobral svoje reči in še tisti večer sta se

z Nikolinjem čez morje odpeljala na Laško. Boschini je debelo gledal, ko zvečer zapazi, da mu je nekdo zaklad odpeljal, pa nič ni mogel zvedeti, kam bi bil Primož zginil.

Primož in Nikolini pa sta potovala po Laškem, pela in godla. Povsodi sta žela veliko hvale in zaslužila mnogo denarja. Nikolini je bil pošten. Najprej je plačal za oba stanovanje, hrano in kar sta zapila; od ostalega denarja pa je polovico Primožu izročil. Bila sta v Ženovi, Milanu, Benetkah, Florenci, v Napolju, v Pizi, Bolonji itd. Živela sta kakor dva princa, kajti denarjev sta imela ko čepinj. Posebno slepega Primoža je bila gospoda radovedna videti in slišati, zato pa je bilo poslušalcev zmirom dovolj.

XI. V Orlovem.

Med tem burnim življenjem je pa nehvaležni Primož čisto pozabil na svojo mater in svojo sestro, ki ste se ga vsaki dan solznih očij spominjali. Celi dve leti njima niti enkrat ni pisal, kje je in kako se mu godi; oni dve pa mu tudi niste mogli pisati, ker niste vedeli, v katerem mestu da se ravno muči. Oh koliko solz je uboga mati v teh dveh letih prelila! Koliko molitvic poslala v nebesa za nehvaležnega sina! Žalost jo je tako potrla, da je bila vsaki dan slabši in slednjič je umrla. Na smrtni postelji je Cilka tako govorila: „Če Primoža še kedaj vidiš, reci mu, da sem mu vse odpustila, čeravno je on kriv moje smrti. Tebe, ljuba Cilka, pa Bogu izročim, on te ne bo zapustil, ker tudi ti svojih starišev nisi zapustila in jih nisi nikoli žalila; z Bogom, Cilka . . .“ Pri teh besedah je umrla.

Ko je Cilka svojo mater pokopala, storila je to, kar storiti je bila že davno namenjena. Že davno je želela stopiti v nunski samostan, pa tega ni storila, ker ni hotela zapustiti svojih starišev in brata. Zdaj, ko sta jej umrla oče in mati, in jo je brat sam zapustil, ni bilo nobenega zadržka več. Kaj hoče tudi sama početi v samotni bajti? Prodala je torej hišico in se podala v mesto Porsije, kjer je bil ženski samostan. Nune so jo prav rade sprejele, ko so prebrale spričevala, ki si jih je Cilka dala narediti pri županstvu in pri novem gospodu župniku. Tukaj v samostanu je vsaki dan molila za svoje rajne stariše in za živega brata.

Med tem pa je Primož po Laškem potoval, in ravno o predpustu je prišel v večno mesto Rim, ki je domovina vseh lepih umetnostij, mesto starih spominov; kar ima svet slavnega in veličastnega, to se najde v Rimu. Tukaj je mislil doživeti nekaj lepih dnij. Toda človek obrača, Bog pa obrne. Okoli Rima je dosti močvirnatih krajev; iz teh nezdravih soparjev se rodi mrzlica, ktere pravijo „malaria“, in ktera napada najrajši tujce. Tudi Primoža je hudo zgrabila in čutil je brž, da bo treba umreti. Zdaj se je spomnil spet na Boga in poslal je po duhovnika, da bi se spovedal.

XII. Konec.

Prišel je k njemu minih frančiškan, in sicer rojen Francoz iz Besansona, torej ne daleč od rojstne vasi Primoževe. To zvedeti, začel se je Primož živo spominjati matere in sestre. Minih Ajmon, tako je bilo frančiškano ime, poskrbel je, da se je bolni Marin prenesel v bolnišnico usmiljenih sester. Dobri pater se je bolniku ponudil,

v gotovo pogubo, to pa sovražil, kar mu je v pomoč in rešitev. Ali mar ne poznamo dosti takih bedakov, ki so krščanske nauke in opomine dušnih pastirjev zaničevali, liberalno modrost in razuzdanost pa do nebes povzdigovali, pri tem pa tudi na nič prišli? Zdaj svojo zmotno obžalujejo, ko jim gospodarstveno več pomagati ni mogoče.

Da ne bomo slepci pri zdravih očeh, da bomo svet poznali, pa tudi vsak napredek svojega stanja ali poklica, moramo pridno brati in brati in zopet brati! Brati moramo najprej časnike in knjige svojega poklica, kateri nas živi, potem pa tudi politične časnike in druge poučne spise. Naši nasprotniki nam očitajo, da mi, slovenska katoliška stranka, hočemo ljudstvo v nevednosti obdržati, da bi ga tem ložeje strahovali in izžemali. Pa ravno narobe je res: mi hočemo in želimo, naj bi se ljudstvo vedno bolj izomikalo, zato mu svetujemo, naj pridno bere in se uči.

Odkodi pa to pride, da se pri nas na Koroškem tako malo bere? Tega so krive slabo uredjene šole, ker se otrokom še toliko slovensčine ne privoščijo, da bi po končanih šolskih letih znali gladko brati slovenski tisk. Nemško brati se naučijo, pa kaj jim to koristi, ko pa vendar ne razumejo nemške besede, in če berejo nemške bukve ali nemški časnik, nazadnje vendar ne vejo prav povedati, kaj so brali. Slovensko berilo bi zastopili, tega se pa brati niso učili. Od tudi pride, da otroci, ko so šolske leta dovršili, bukve v kot vržejo in jih nikoli več ne pogledajo. Mladenec boš našel po kegljiščih postajati, namesto da bi ob nedeljah kaj koristnega brali. Pri takih razmerah ni mogoče ustanovljati ne bralnih, ne pevskih društev! Žalostna in graje vredna je tudi nemarnost in nebrzižnost naših Slovencev. Kolikokrat smo jim že dokazovali, kako potrebno je za slovenskega človeka, da v svoji materni slovenski besedi vsaj brati zna; kajti če zna le brati po slovensko, potem zamore prebirati slovenske bukve in časnike in se lahko mnogo lepega in koristnega nauči. Vendar se ljudje čisto nič ne zmenijo za to, ali znajo njih otroci po slovensko kaj brati ali pa nič. Oni mislijo, če znajo otroci le en par nemških besed, tista nemščina jih bo zveličala. To je pa prazno upanje. Otroci pozneje še tistih par nemških besed pozabijo, potem pa ne berejo ne nemških in ne slovenskih bukev in ostanejo nevedneži svoje žive dni. Ko bi slovensko brati znali, prebirali bi vsaj slovenske časnike in bukve, katerih se ne manjka. Na naše prošnje je šolski minister ukazal, da se morajo slovenski otroci na Koroškem vsaj tri ure na teden slovenskega branja učiti, pa le tedaj, ako so stariši s tem zadovoljni. Človek bi mislil, da bodo stariši z veseljem to priložnost porabili in da bodo kar tekli k učitelju in mu naročili, da morajo njih otroci v teh slovenskih urah v šoli ostati in se slovenskega branja učiti. Pa nič takega! Večini starišev je za slovensčino toliko, ko za lanski sneg; oni rajši vidijo, če otroci prej iz šole pridejo, da jih zamorejo porabiti za kako delo. Mi smo bili vselej za šolske olajšave, posebno po leti, ko je paša in mnogo dela na kmetih, toda za te tri slovenske ure se nam vendar škoda zdi; v teh treh urah v tednu tudi otroci ne

da hoče zanj pisati na mater v Orlovo. Primož je lepo prosil za to uslugo. Toda pismo v Orlovem ni našlo ne matere, ne sestre. Po noči pa se je bolniku zdelo, da vidi svojo sestro Cilko poleg sebe na postelji sedeti. Klical jo je: „Cilka, ustani, da pojdeva skupaj v Orlovo!“

Primož in Cilka sta bila svojih pet sto ur hodá narazen, vendar sta se pripravljala na skupno pot, pa ne v Orlovo, ampak v večnost. V istem času, ko Primož, je namreč umirala tudi njegova sestra v samostanu v Porsijah. Nepričakovana vročinska bolezen jo je vrgla na smrtno posteljo. Umrla sta oba v isti noči, brat v Rimu, sestra v Porsijah. Bog daj obema, kakor tudi nju starišem srečno večnost!

Smešničar.

Šmohorčani so se pogovarjali in nazadnje sklenili: „Ker bi bilo proti sedanjemu »napredku«, ako bi se železnica blagoslovila in tako z blagoslovljeno vodo poškopila, zato mi tega ne pripustimo.“

Sv. Peter v nebesih, ki je to njihovo posvetovanje poslušal, pa sam pri sebi pravi: „Šmohorčani so pa zares mogočni ljudje; znali so celo zaprečiti, da se Ziljska železnica ne bode z blagoslovljeno vodo poškopila. Zdaj bi pa vendar rad videl, kaj bodejo naredili, ako jim železnico na dan, ko se bode odprla, in ravno tako vse druge reči prav krepko iz nebes poškopim, še bolj kakor bi to kak duhovnik storil.“ Tako pravi sv. Peter sam pri sebi, in komaj je napolnil dan 11. vel. srpana, ko se je odprla železnica, odpre nebeška vrata in dež začne liti na Šmohor, in nikdo se ni znajdel, ki bi ga mogel ustaviti in tako razne slovesnosti omogočiti.

bodo kdové koliko dela storili; če se pa v teh urah slovensko brati naučijo, to bi bilo več vredno, kakor ves drugi učiteljev nemški nauk, kterelega otroci itak ne zastopijo. Prosimo torej rodoljube, naj starišem prigovarjajo, da bodo otroke vsaj v te tri slovenske ure pošiljali, kajti do poštenih slovenskih šol imamo morda še dolgo pot.

Ni pa še zadosti, da je kmet omikan, da veliko vé, da se zna braniti zoper svoje sovražnike, sleparje in hudobne ljudi, ter da zna dobro kmetovati. Kaj mu pomaga, če bi še tako veliko pridelal, ako bi pa razuzdano in potratno živel in toliko več zapravljaval? Treba mu je tudi vere, ktera ga napeljuje k treznemu in varčnemu življenju, k poštenosti, pravičnosti, pridnosti, potrpežljivosti in ponižnosti. Vse te krščanske kreposti ga bodo obvarovale pravi, sovražstva, preprirov, gizdavosti, lenobe, potrate in sploh vseh tistih slabostij, ktere so že toliko gospodarjev na kant spravile. In kaj pomaga, če bi bil kmet še tako priden in varčen, ako bi pa njegovi otroci ne imeli krščanske izreje ter bi nemarno in zapravljivo živeli; oni bi sad njegovega truda kmalu pognali. In kaj bi kmetje začeli, kako bi gospodarili, ako bi njihovi posli ne imeli nobene vere več? Kaj bo kmet počel z lenim, od ponočevanja zaspanim, nezvestim, upornim in preklinjajočim hlapcem? Žalostno bi bilo življenje na kmetih brez krščanske vere in šege, peklu podobno, in sploh bi bilo gospodarstvo nemogoče. Sosedje bi se med seboj sovražili, prepirali in pravdali; otroci bi razuzdano in potratno živeli; posli bi gospodarje preklinjali in jim kradli; reveži bi hodili od hiše do hiše, pa bi nikjer nič ne dobili ter bi tudi začeli posestnike preklinjati; po celi občini bi se glasila kletev namesto molitve, blagoslov Božji bi zbežal, prišlo bi živinske bolezni in hude letine, kmetje bi svoje hiše pod ceno prodajali in v drugo deželo bežati začeli.

Zato pa pravimo: potrebna je omika, potrebna je pa tudi vera. Kdor vas kmete drugače uči, ta ni vaš prijatelj!

Javni shod

katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem v Štebnu pri Maloščah.

Ta sijajni shod vrlega našega katoliško-političnega društva vršil se je v znamenju kamna. Vidi se, da nasprotniki naši v hvalisani svoji „omiki“ vsekako napredujejo! Začeli so svoje stališče, o katerem spoznajo, da je zanje izgubljeno, braniti s kamenjem v Šmohorju, s kamenjem nadaljujejo! Ali morda mislijo, da se s takimi sredstvi še rešijo. Slabo za stranko, ki si drugače ne zna več pomagati. Trdno pa upamo, da bode ravno tako početje odprlo oči vsem onim, ki so zaslepljeni do sedaj še hodili za liberalci.

Javni shod vršil se je dné 11. t. m. v gostilni g. J. Müllerja p. d. pri Vrbanu v Štebnu pri Maloščah jako lepo, vzgledno; — ravno to pa je jezilo nasprotnike! Gosp. gostilničar je svojo hišo okrasil s cesarskimi, slovenskimi in koroškimi zastavami in zelenjem ter napisom „Dobro došli!“. Jako prostorna izba, kjer se je zborovalo, je bila okrašena s podobami sv. Cirila in Metoda, cesarja itd. Zbralo se je okrog 150 slovenskih kmetov, pravih mož-korenjakov, ki so pazljivo in vztrajno poslušali za naše čase prevažne govore. Kot vladni komisar je bil navzoč g. dr. Klebl iz Beljaka.

Po 4. uri otvoril je predsednik, vč. g. poslanec Gregor Einspieler zbor, pristrčno pozdravil vse došle in kazal na veliki pomen tega shoda. Potem dal je besedo vč. g. Val. Podgorcu, ki je govoril o drugi točki: „Kdo more in kako se more kmetu pomagati?“ Govoril je, kakor vselej, jako temeljito, res vneto za važno stvar. Dokazoval je od mnogo strani, kako je liberalizem povzročil bedo in žalostno stanje kmetskega stanja, ki mora čisto propasti, ako se mu kmalu in temeljito ne pomaga. S številkami je pojasnil, kako hudo ta, za državo in človeštvo prevažni stan v sedanjih slabih časih propada. Pomagati pa si morajo kmetje sami, ker na drugih pomoč se ne morejo zanašati. Zató pa se naj sami med seboj tesno združijo ter se oklenejo katoliške stranke, ki hoče kmetom resnično pomagati. Temeljita in važna razprava je navzoče kmete vidno jako zanimala in na mnogih mestih so gospodu govorniku živahno pritrjevali.

O 3. točki: „Važnost občinskih zastopov in na kaj je posebno paziti pri občinskih volitvah,“ je govoril izvrstno g. F. Kandut. Omenjal je, kako ima človek ne le dolžnosti do sebe, marveč tudi do občine, dežele, države. Ima tudi pravice, in kmet si more sam pomagati; dana mu je volilna pravica, ktere naj se pridno poslužuje in noben naj ne pusti, da bi pri volitvi opravil tudi brez njega. Oklene pa se naj kmet

konservativne stranke, ker liberalci zanj nikoli ne skrbé. Vsi naj so pravi možje, na dan volitve naj pridejo vsi in oddajo svoje glasove le takim možem, o katerih vedó, da bodo res skrbeli za blagor in pravo korist občine in dežele. (Živahno odobravanje.)

Četrty govornik je razpravljaval vprašanje: „Kaj je šola, in kakšna mora biti?“ Razpravljaval je o pomenu šole poleg besed Slomšekovih, da naj „dobra šola glavo razjasni in srce za dobro ogreje...“ ter je utemeljeval potrebo 1. verske, 2. slovenske, 3. šestletne šole. Kazal je tudi na veliko korist nedeljskih šol in omenjal, kako se morejo zboljšati naše šole, ki sedaj nikakor ne dosegajo svojega namena. Tirjajmo vedno take šole in volimo v razne zastope le take možje, ki bodo zagovarjali naše pravice in se posebno tudi potegovali za šole, kakoršnih moramo želeti, da nam bodejo res v korist. Storimo to, saj gré za najdražji zaklad našega národa, za slovensko mladino! (Odobravanje.)

„O sedanjem političnem položaju“ govoril je vč. g. Gr. Einspieler bolj na kratko, da vlada sama sedaj ne vé, pri čem da je, kako naj potem vemo mi? Omenja koalicio in obširneje poroča o groznem kriku naših nasprotnikov, kterelega so zagnali zbog tega, ker se imajo Slovincem dovoliti bore drobtinice, slovenske paralelke v Celju in dvojezični napisi v Istri. Omenjal je tudi zadnjih volitev v Zilski dolini. Ravno ko je govoril, kako so nasprotniki metali kamenje v Šmohoru, priletel je kamen na okno, ki je bilo na srečo zaprto. Hiteli so sicer hitro pogledat, a ni se moglo dognati, kdo je na tak surov način hotel pokazati svojo „kulturo“.

Po 1/27. uri je vč. g. predsednik zaključil shod z živahnimi „živio“-klici cesarju. — Pazno so bili navzoči ves čas poslušali govore in z mnogimi klici, glasnim pritrjevanjem pokazali, kako živo se za našo stvar zanimajo. Shod vršil se je, kakor rečeno, prav vzgledno v vsakem oziru, na čast katoliško-političnemu društvu kakor vrlim prebivalcem Štebenske občine!

Po shodu ostali so še vsi navzoči vkup in razvila se je kmalu jako vesela domača zabava. Vse se je veselilo krasnega shoda. — Kjer se zbirajo Slovinci, tam brez petja ne mine. Ta večer so nas razveseljevali domači Štebenski fantje, ktere moramo za njih lepo in vbrano petje jako pohvaliti. Peli so mnogo mičnih, posebno národnih pesnj in čudili smo se, kako so se mogli sami toliko izuriti. Slava jim! Vmes so se sevé glasile tudi mnoge navdušene in navdušujoče napatnice. Dal Bog, da besede obrodé tudi djanja in da sijajni shod prav ugodno upliva na versko-národno življenje po teh lepih slovenskih krajih. — Za zabavo je skrbel posebno kmet J. Aiholzer, ki je spretno predaval več šaljivih pesnj in z njimi ubudil mnogo smeha. Tako se je shod obnesel v vsakem pogledu izvrstno. Da se mu uspehi prav kmalu in sijajno pokažejo, — v to pomozí Bog in čvrsta delavnost rojakov!

Dopisi prijateljev.

Iz Beljaške okolice. Slavna romarska cerkev sv. Križa na Peravi pri Beljaku je jako lepo obnovljena. Vsa čast in hvala častitemu gospodu župniku S. Bauerju, ki so imeli s ponovljenjem veliko truda in dela. Omenjeni gospod župnik so tudi edini med sedanjimi gospodi duhovniki beljaškimi, ki razumejo slovenski; imajo torej s Slovinci, ki kaj radi prihajajo k sv. Križu, veliko posla. A oni vedno z veselim srcem postrežejo vsakemu Slovincu. Bog jim vse obilo poplačaj!

Izpod Jepe. V nedeljo 11. t. m. priredila je naša podružnica c. k. kmetijske družbe shod na Ledenicah. Za ta shod je bil napovedan tudi poučen govor g. dr. Kramarja. Ker smo to brali v zadnjem „Miru“, udeležili smo se tudi v precejšnjem številu tega zborovanja, in ko je načelnik podružnice predstavil g. dr. Kramarja in prašal, ali želi kdo, da se naj slovenski predava, oglašili smo se takoj, kar nas je bilo srčnejših, za slovensko predavanje. In g. dr. Kramar nas je res jako lepo poučeval o kmetijstvu, zlasti pa, kako se naj pripravlja gnoj. Nekemu strastnemu nasprotniku sicer ni bilo po volji, da je govoril gospod doktor slovenski; a dobro ga je zavrnil vrli národnjak P., da zaradi njega samega se vendar ne bo nemški govorilo. Gospod „Gauvorstand“ menda tudi ni pričakoval, da bo treba v Ledenicah, kjer je že večkrat zboroval znani bauernbund, govoriti slovenski, kajti to ga je menda tako razjezilo, da se je jezno obregnil, ko se je neki posestnik, znan slovenski rodoljub, hotel pri njem oglašiti, naj ga vpiše med ude c. kr. kmetijske družbe: „ich hab' mit J. nichts zu reden.“ Tako si pač c. kr. kmetijska družba pri Slovincih ne bo pridobila prijateljev. Treba bo res, da si Slovinci osnujemo svojo kmetijsko družbo, pri kateri bo vsak Slovenec dobro došel. Gospodu dr. Kramarju pa smo za njegov res jako poučni govor prav hvaležni; pro-

simo ga le, naj blagovoli svoja predavanja vedno pravočasno naznaniti v „Miru“.

Iz Velikovške okolice. Drugi shod, kterege je podružnica sv. Cirila in Metoda letos že napravila, se je dné 28. vinotoka pri „Dürnwirth“-u blizo Št. Petra prav sijajno vršil. Vseh udeležencev je bilo 150 in nabralo se je zopet 27 gld. 43 kr. udnine. Nastopili so trije govorniki. Prvi govornik je govoril o namenu družbe in dokazal, kako ona nadaljuje apostolsko delo sv. Cirila in Metoda, potegujoča se za versko in národno šolo. Za versko šolo se moramo kot verni katoličani tako dolgo oglašati, dokler je ne dobimo. To delajo tudi katoličani drugih národov. Treba je pa tudi odločnega napora in vstrajnosti v boju, da se naše šole v národnem oziru tako uravnajo, do kakoršnih imamo pravico po Božjih in posvetnih postavah. Konečno je pozivljaj še navzoče, naj se tesno oklenejo družbe in je krepko podpirajo z darovi, ker šola, ktero bo družba v Velikovcu zidala, in v koji se bo tudi kolikor bo le mogoče, nemščina poučevala, bo velika dobrota za celo Velikovško okolico. Kot drugi govornik je nastopil naš veleučeni rojak č. g. Podgorc. Govoril je celo uro tako izvrstno in navdušeno, da so bili kmetje kar ginjeni. Trojno šolo razlikujemo, rekel je govornik, šolo za otroke, šolo za gospode in šolo življenja. Posebno je treba v naših šolah, ne samo v ljudskih, tudi v srednjih več verskega pouka. V luteranski Nemčiji, ktero naši velikonemci tako radi v nebesa povzdigujejo, imajo v ljudskih šolah pet ur krščanskega nauka na teden. Postavite se kmetje tudi v národnem oziru na noge, da v naših šolah že skoraj pamet pride do veljave in bo že skoraj konec mučenja slovenskih otrok. Bog ohrani nam našega izvrstnega g. Podgorca v krepkem zdravju! S ponosom ga imenuje cela Velikovška okolica svojega domačina. Tretji govornik je bil neumorno delavni g. Kandut. Skliceval se je na predgovornika, ki sta dokazovala, da je nam le od verske in národne šole pričakovati boljše prihodnosti. Ovrigel je trditve nasprotnikov, da naš jezik ni lep jezik, govorniki o lepih oblikah našega jezika. Našel je lepe lastnosti Slavjanov sploh in Slovencev posebno. V dokaz navedel je izreke pisateljev drugih národov. Nemeec Herder pravi: „Slavjani so bili sreča sveta. Povsod, kjer so se naselili, se jih je zemlja razveselila. Pisatelji starega in srednjega veka priznavajo njih značajnost in njih duševne zmožnosti.“ Slavní poljski učenjak Mickievič pa piše: „Národ, ki ne spoštuje svojega jezika, izroči tudi svoje premoženje tujcem.“ Dokler smo ponosni na svoj jezik, ostanemo delavni, pošteni, značajni in gospodarji na lastnih tleh. Živio gosp. Kandut! H koncu povedal je g. Lenc še prav šaljivo povest o sekiri in opominjal poslušalce, naj se vedno držé gesla „Svoji k svojim.“ Pri prosti zabavi je vrlo pevsko društvo „Gorotan“ prepevalo tako mило in pristrčno, da smo še dolgo skupaj ostali. Po pravici nosi „Gorotan“ svoje ime, kajti, skoraj ni zbora, kjer bi ne sodelovalo ovo vrlo društvo. Bog živi vrle pevce! Zahvaljujemo se vsem gospodom govornikom za njih izvrstne govore in jih prosimo, naj tudi v prihodnje nas počastijo, kedar skličemo zopet kako zborovanje. Delajmo vstrajno in tudi v Velikovški okolici bo zmaga naša!

Iz Ljubljane. (Družbi sv. Cirila in Metoda) so od 20. kimovca do 20. vinotoka t. l. darovali: Gdč. Janja Miklavčič-eva, učiteljica v Kranju, lepo zbirko koristnih knjig; vzorne rodoljubkinje, Litijske Slovenke, drugo pokroviteljino v znesku 100 gld., zastopnica jim bo blag. g. Helena Bevčeva; podružnica v Kranjski Gori, ki je sedaj prvomestnik naš glavni tajnik, vé. g. župnik A. Žlogar, v svojem letnem donesku 86 gld. tudi 15 gld. „kronskih darov“, nabranih povodom svojega letnega zborovanja; sl. Gornjesavinjska posojilnica v Mozirju zopet 25 gld.; vé. g. župnik J. Črno, blagajnik Vuhred-Marenberške podružnice, 95 gld., nekaj je letnine, večinoma pa dohodek tumbole in znesek, nabran v nabiralnici v Marenbergu; vé. g. duhovni svetnik Matej Preželj, župnik v Mavčičah, 5 fr. in g. Avg. Kunc v Črnomlju 6 kron kot III. dobitnik pri kegljanju v podporo naši družbi. — Srčno priporočamo veseljnemu Sloventstvu našo družbo. Zaupanjem pričakujemo obilih darov. Slovenska požrtvovalnost, kot jo svedočijo n. pr. Litijske Slovenke, ki po krajcarjih zbirajo stotake, in delavne podružnice, to nam daje pogum. Zato kličemo: Bog povrni darovateljem! Bog živi naslednike! Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Glasovi nasprotnikov.

Einspieler-Slomšekova slavnost pred Celovškimi mestnim zborom.

Nekdo si je izmislil šalo (ali pa je to storil iz hudobnega namena, da bi Nemce na Slovence nadražil) ter je pisal v Zagrebški list „Agramer Tagblatt“, da je bil Celovec na dan Einspieler-Slomšekove slavnosti v zastavah ter da je imelo mesto slovansko lice. Gledé zastav to poročilo pač ni resnično, kajti mi nismo videli nobene zastave; kar se pa tiče „slovanskega lica“, je toliko na tem, da so iz dežele došli slovenski gostje, kakor je to umevno, po ulicah se sprehajali in med seboj slovensko govorili. Poleg samih nemških napisov po ulicah in hišah to sprehajanje slo-

vanskih gostov pač ne zadostuje, da bi dalo mestu „slovansko lice“. Poročilo je bilo torej na vsak način deloma neresnično, deloma pretirano. Vendar pa v tem ne vidimo nobenega razžaljenja za Nemce; saj za utis, kterege kako mesto na mene naredi, nisem nikomur odgovoren, tudi potem ne, če ta svoj osebni utis v časnikih objavim: če kdo v Ljubljano pride in sliši toliko nemško govoriti ter vidi toliko nemških napisov, tudi lahko reče, da je nanj Ljubljana naredila utis nemškega mesta; tega so pa potem Ljubljančani sami krivi, čemu pa ne govorijo slovensko in čemu ne napravijo slovenskih napisov! Ljubljanskim mestnim odbornikom pa ne bo prišlo na misel, da bi zavoljo takega dopisa mestno čast oskrunjeno spoznali! To pa se je zgodilo v Celovcu. V mestni odborovi seji dné 6. listopada t. l. je odbornik omenil to poročilo, ki je prešlo potem tudi v druge liste, povdarjal je, da je Celovec nemško mesto, da se mu je s tem dopisom sramota naredila in pozval je župana, naj brani mestno čast. To je pač nezaslišana, prav smešna in otročja národna oholost in ošabnost! Po naših mislih ni nobena sramota, če je kdo Slovenec ali Slovan, in če ima kako mesto slovansko lice ter se krasi s slovanskimi zastavami, to ni nobena sramota za dotično mesto, kakor tudi narobe ni nobena sramota, če ima kako mesto nemško lice in se krasi s nemškimi zastavami. Celovski župan dr. Posch (Polž?) je pa družega mnenja. On je pritrdiril Heilingerju in mu tako odgovoril: „O tem poročilu sem zvedel iz neke „Tagblattove“ notice. Moja prva misel je bila, da bi zoper to lažljivo poročilo v časniku protestiral. Zdaj me pa veseli, da se je iz srede mestnega odbora nekdo oglašil, ki protestuje zoper postopanje neke konečno neoznačljive stranke (einer weiter nicht qualifizierbaren Partei). Mislim, da zadostuje, ako tukaj v mestnem zboru povem, da ni bila razobešena nobena zastava, in jaz se ne spominjam na kaj družega, ko da sem videl par Zilank. Da Celovec ni slovensko mesto, to je tako znano, da ni vredno, zavračati take hudobne (boshafte) národne trditve (Emanationen). Mi nismo poklicani, da bi se upirali takim pretiranim, neresničnim izjavam in časniškim poročilom.“

Temu nasproti smo mi pooblaščen, resnici primerno naznaniti, da vodstvo slovenske stranke na Koroškem ni v nobeni dotiki in zvezi z dotičnim poročilom v listu „Agramer Tagblatt“ in da dotičnega dopisnika niti ne pozna. Zato pozivljamo g. župana dr. Poscha, naj svojo psovko o neoznačljivi stranki (nicht qualifizierbare Partei), pod katero si bralec mestno-odborovega poročila ne more druge stranke misliti, kakor našo slovensko-katoliško stranko na Koroškem, nemudoma prekliče, sicer pade psovka na njega nazaj; kajti če kdo brez vseh dokazov kak časnikarski članek ali dopis podtakne kaki stranki in jo na podlagi take nedokazane sumnje zmirja „eine nicht qualifizierbare Partei“, tako postopanje je v resnici „nicht qualifizierbar“. Nasproti gosp. Heilingerju pa mi odločno protestujemo, če on trdi, da bi bila za ktero koli mesto, bodisi tudi Celovec, kaka nečast, imeti slovensko lice in krasiti se s slovanskimi zastavami. Če hočemo resnico govoriti, je v Celovcu več ko polovica ljudij, ki so slovenskega pokoljenja (Abstammung), kajti ni vsak Nemeec, kdor nemško zna in nemško govori; pa to za Celovec ni nobena sramota; nadalje je resnica, da se v Celovcu ob tržnih dneh (vsaki četrtek) več slovenske ko nemške govorice po ulicah sliši, pa tudi to v naših očéh ni nobena sramota, menda le v očéh gosp. Heilingerja. Dokler je pa on še stekleno (glazvnato) robo prodajal, je bil menda tudi vesel, če je kakemu slovenskemu kmetu kako steklenico prodal, če bi bilo tudi s pomočjo toliko zaničevane slovensčine.

Toliko o tej stvari menda zadostuje. Poznejši rodovi se bodo čudili nad tesnosrčnostjo naših sedanjih nemško-liberalcev in nemško-nacijonalcev.

Politični pregled.

Vlada in koalicija ste v hudih škrpcih zavolj volilne preosnove. Cesar hočejo, da se delavcem nekaj volilne pravice dovoli, liberalci in Poljaki pa bi najrajši ničesa ne dovolili. Zdaj se menijo, da bi naredili delavsko zbornico, ktera bi volila 20 do 30 poslancev. Ali bodo mar vse dežele, nemške, češke, poljske, rusinske, slovenske, hrvatske, laške, samo eno delavsko zbornico imele in ali bo tista vse delavske poslance volila? Na tak način bodo vsi tisti poslanci Nemci in socijaldemokrati. Komu bo pa s tem ustrezno, ali mar krščanskim, ali mar slovanskim delavcem? Sicer pa smo svoje misli o tem predmetu že v zadnji številki povedali. — V obrtnem odseku se zdaj preresetuje nova postava o krošnjarijih. Vsi poslanci, ki imajo kaj srea

za ljudstvo, zahtevajo, naj se krošnjarija ali čisto odpravi, ali pa vsaj močno omeji. Samo liberalci se po svoji stari navadi na vso moč potegujejo za judovske krošnjarije. Radovedni smo, ali bota Ghon in Kirschner tudi v tej reči potegnili z liberalci? Naš Dunajski dopisnik nam bo to že naznanil, upamo. — Vesela novica za nas Slovence je, da je ministerstvo zavrglo priziv Goriškega mesta zavolj slovenske šole, kajti mesto se te šole na vso moč brani. Zdaj so Lahij svojo pravdo pred učnim ministrom zgubili; ostane jim samo pritožba na upravno sodišče, ktero pa vendar ne more zavreči pravične prošnje slovenskih starišev za slovensko šolo. Tako je upati, da dobijo goriški Slovenci svojo slovensko šolo. Živeli! Bog daj enako zmago tudi Tržaškimi Slovincem! — Južna železnica se bo vendar le podržavila. V kratkem se začnejo dogovori o tej stvari. — Nekteri slovenski listi se večkrat zaganjajo v Poljake zaradi odurne pisave „poljskega“ lista „Przeгляд-a“ („Pregled“). Resnici na ljubo naj bo povedano, da ta list uzdržujejo Dunajski Judi, torej mora pisati čisto v duhu „Neue freie Presse“. Za ta list so Poljaki ravno tako malo odgovorni, kakor mi Slovenci za pisavo „Štajerskega kmeta“ v Mariboru. — Katolišk shod je bil te dni v Stuhlweissenburgu na Ogerskem. — Košutov sin Franc hodi po Ogerskem in oznanjuje, da pride kmalu čas, ko bo Ogerska od Avstrije čisto neodvisna (da bo imela svoje vojake, svoj denar itd.). V pogledu na nas Slovence nas bo le veselilo, ako se Ogrov čisto znebimo, saj moramo dosti plačati za nje, v gospodarskem oziru nam škodujejo, kjer le morejo. Drugo vprašanje je seveda, kaj porečejo k temu svitli cesar, kaj porečejo ogerski nemadjarški národi in kaj porečejo druge države? Košut je tako milostljiv, da cesarja še ne misli brž odstaviti, pusti ga še na ogerskem tronu, pa le pod tem pogojem, da se ne bo ustavljal neodvisnosti in samostalnosti ogerske države. Lej, lej!

Na Španjskem je Sagasta sostavil novo ministerstvo. — Na Ruskem žalujejo za rajnim cesarjem. Pokopali so ga z velikim sijajem. — Na Laškem spet anarhisti glave vzdigujejo. V nekem kraju so vrgli bombo, ki je več ljudij ranila; v drugem kraju so zažgali občinsko hišo. — V Aziji Japonci vedno zmagujejo in napredujejo, Kitajci pa so povsodi tepeni in se umikajo nazaj. Pri Kitajcih ni nobenega reda; vsak general dela po svoji glavi in višega ne uboga; mnogo jih je pa takih, da si žepe polnijo, vojake pa stradati pustijo, da so tisti primorani krasti in ropati, če hočejo živeti. Zato tudi vojaki ubežijo, kedar le kteri more. S tako vojsko pač ni mogoče zmagati. Kitajska vlada je že obupala in je prosila evropske vladarje, naj pomagajo, da se bo mir naredil; radi Kitajci Japoncem kaj plačajo, da jim le mir dajo. Kaj bodo storili naši (evropski) diplomati, se še ne vé. Čuje se, da stoji na kitajski meji 70.000 Rusov.

Gospodarske stvari.

Napajanje konj. Pitna voda za konje naj bo vedno nekoliko postana, le tako se prepreči razno prehlajenje. Tudi napajati, predno se konj ne posuši od potu, ni prav. Kdor tako ravna, zabrani marsiktero bolezen pri svojih konjih. Drugače je seveda, če so konji na potu ter gredo precej po napajanju zopet naprej, a tudi v tem slučaju je postana voda boljša od mrzle. „Kmet.“

Koprivno seme je po izkušnji starih konjerejev izvrstno sredstvo za lepo vnanost konj. Konji, ki uživajo to seme, so kaj zdravi ter imajo lepo, svetlo dlako. Tudi sušena kopriva ima neki tako lastnost. Drobnorazsekljana kopriva, pomešana med pičo kuretini, dela, da kokoši pridneje nesó.

Novičar.

Na Koroškem. Koroški kmetijski družbi je menda več za usiljevanje in razširjevanje nemščine, ko za povzdigo kmetijstva. Ni še dolgo, kar smo poročali, da je družba v slovenske Libeliče poslala g. tajnika Kohlerta, ki slovensčine ni zmožen in je tam po nemško predaval ali učil. Isto tako se je zgodilo dné 7. vinotoka. V slovenske Goriče na Zili so poslali Nemea Kohlerta, da je govoril o živinoreji, seveda po nemško. List „Mittheilungen“ pravi, da je prišlo 82 poslušalcev, večinoma Slovencev, da so pa nemški govor popolnoma razumeli. Mi tega ne verjamemo. Vpraša se, čemu ima družba g. dr. Kramarja, ako ga noče pošiljati med slovenske kmete? Tako postopanje družbe bo le pripomoglo, da prej dozori misel, ki se je izrekla na zadnjem velikem shodu v Celovcu, naj bi se ustanovila posebna kmetijska družba za koroške Slovence. Pri istem shodu v Goričah je (od volilnega shoda v Melvičah) znani nadučitelj

Socher predlagal, naj napravi kmetijska družba „zvezo koroških posojilnic“. No, slovenske posojilnice pač ne pojdejo pod ta jarem! — Po naključju je v zadnjem „Miru“ izostalo poročilo o nezaslišani divjosti dveh nemških surovežev. Slovenski delavec Mažgon iz Kranjskega, ki nemščine ni zmožen, je blizu Trga (Feldkirchen) srečal dva moža in jima po slovensko voščil „dober večer!“ Ti dve slovenski besedici ste ta dva nemška divjaka tako razdražili, da sta po Slovincu padla in ga hudo razmesarila! To je deloma tudi sad surovih, ščuvalnih člankov v koroških nemško-liberalnih in nacijskih časnikih. — Občina Dravograd (Spodnji) je dobila pravico, da bo tam vsako leto dné 3. listopada živinski sejm. — Staroslovensko čitanko za višo gimnazijo je sestavil g. prof. dr. Sket. — V Beljaku je neki pijanec med Božjo službo v cerkvi razgrajal. Peljali so ga v zapor. — Pri Krivi Vrbi je sprevodnik Šip z vlaka padel, pa se ni preveč ranil. — V Št. Rupertu pri Velikovecu so tatovi ulomili v gostilno pri „lovcu“ in odnesli cigare ter 6 gld. denarja. — Posojilnica (nemško-konservativne stranke) se je ustanovila na Mostiču. — Pogorel je Drajar v Rakolah pri Velikovecu. — Občina Tolsti Vrh bo vendar razdeljena. Tako slove najnovejšo poročilo. — Vol je z rogom prebodel Skukovo dekle v Senčnem kraju pri Pliberku. Dekla je umrla po hudih bolečinah. — V Celovcu se je zastupil nadporočnik Stefanelli od 27. peš polka. — V Porečah je umrl bivši župan Semelrok.

Na Kranjskem. Kranjska hranilnica je dala 200 gld. kmetijski podružnici v Metliki za ameriško trsnico. — V Trnovem so blagoslovili novo hišo za 4-razredno dekleško šolo, katero vodijo nune šolske sestre. — V Ljubljani je začel izhajati „Glasnik“, nov list za krščanske delavce. Priporočamo ga delavcem. Velja 80 kr. na leto. — Katoliška bukvarna je zdaj že v šestem natisu izdala znani priljubljeni molitvenik „Nevesta Kristusova“. Velja v usnje vezan 1 gld. 24 kr., z zlato obrezo 1 gld. 70 kr. — Za vodovod v Begunjah pri Cirknici dalo je poljedelsko ministerstvo 4000 gld. podpore. — V Št. Jurju pri Šmarju snujejo požarno brambo. — Na Dolenjskem hočejo poskusiti s sladkorno peso. Nekaj so je že pridelali in poslali dr. Kramarju v Celovec, da jo preišče. On pravi, da bo dobra, ker ima 14% sladkorja v sebi. Dnó 29. listopada napravi kranjska kmetijska družba shod v Mokronogu, da se posvetujejo o tej zadevi. Nemara bodo napravili sladkorno tovarno.

Na Štajerskem. Novo šolo bodo zidali v Črešnjicah pri Vojniku. — Pri neki ženitnini na Vranskem je ženinovo mater kap zadela, da je bila takoj mrtva. — Trije gospodarji so pogoreli na Zdolah pri Vidmu. — Cerkev se bo popravila v Poličanah. — Davica razsaja med otroci okoli Središča. — Pri sv. Florijanu nad Gornjim Gradom so blagoslovili nov oltar. — Svojega brata ubil je neki Franc Kopin pri Mariji Snežni. — V velikem mlinu Styria v Mariboru je delavec Osnic, še le 19 let star, v moko padel in se v njej zadušil.

Na Primorskem. Laška druhal v Istri ne jenja razgrajati zavolj slovenskih napisov pri uradnih. V Balah pri Pulju so se lotili celo orožnikov, kateri so se jim komaj ubranili, dokler ni prišla vojaška pomoč. Zdaj je stvar v preiskavi. Kdaj bo vlada enkrat spregledala in nehala božati irredento? — Tržaška kmetijska družba je imela letos že tretji zbor s prav zanimivimi nagovori. Udov šteje zdaj 154. List „Kmetovalec“ dobivajo zastonj. Pri sv. Križu se snuje vinarska zadruga. En govornik je priporočal rejo kokošij in prešičev. — V Orehovljah pri Gorici je pogorela ena hiša; v njej se je zadušila v dimu neka ženska.

Po drugih deželah. Živinska bolezen se širi na hrvatsko-dalmatinski meji. — V Mostah na Češkem so plini zadušili 20 rudarjev. — Blizu Avstralije se je potopila velika angleška ladja; 112 ljudi je utonilo.

Zahvala.

Pri obnem zboru dné 4. t. m. zbrani udje in pevci pevskega društva „Lira“ štejejo si v najsvetejšo dolžnost, izreči slavnemu odboru za Einspieler-Slomšekovo slavnost, ki se je vršila dné 24. vinotoka t. l. v Celovcu, za preprijazni sprejem v starodavnem Korotanu, dalje za prekrasni dar — srebrno čašo —, ki bode ostal udeležencem in sploh vsem prijateljem našega društva kot neprecenljiv spomin; dalje velespoštovani gospej Lendovšekovi, ki je iz zgolj rodoljubja prihitela v Celovec in v pesmi „Sirota“ v srce segajoče pela z našim društvom, najpriskrbej zahvalo. — Zagotovljamo tudi, da vseh predragih nam bratov iz probujajočega se Korotana nikdar pozabili ne bomo. Bog živi tak vrl rod, kot so koroški Slovenci!

V Kamniku, dné 6. listopada 1894.

Odbor pevskega društva „Lira“.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Velikovec in okolico

imela bode dné 25. listopada t. l. ob 1/2 4. uri popoldne v gostilni g. Matevža Škofic-a p. d. pri Murku v Št. Juriju na Vinogradih svoj

shod

po navadnem dnevnem vspredu.

Po zborovanju bode prosta zabava, pri kateri sodeluje slavno pevsko društvo „Gorotan“ iz Šmihela nad Pliberkom.

Prijazno vabi vse ude in prijatelje te družbe k obilni udeležbi **načelnništvo.**

Loterijske srečke od 10. listopada.

Trst 59 4 17 70 20
Line 3 90 34 72 25

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	4	10	5	15
rž	3	40	4	25
ječmen	3	30	4	10
oves	2	20	2	75
hejda	3	30	4	10
turšica (sirk)	3	50	4	35
pšeno	6	50	8	—
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	—	75	1	20
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 50 kr. do 3 gld. — kr. kisló 1 gld. 50 kr. do 2 gld. 40 kr., slama po 1 gld. 40 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 60 do 64 kr. kila, maslo in puter po 90 do 100 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 35 do 38 gld. stari cent.

Št. 21.140. Prostovoljna dražba.

Cesarsko kraljevsko mestno delegirano okrajno sodišče daje na znanje, da se je dovolila prostovoljna sodnijska dražba ml. Janczu Kristofu lastnega, na 4431 gld. 67 kr. sodnijsko cenjenega posestva („Messnerhube G. E. 35 C. G. Windisch St. Michael“) v Slov. Št. Mihelu ter se je v to določil dan na

24. listopada 1894

dopoludne od 11. do 12. ure na licu mesta pri Messnerjevem posestvu v Slov. Št. Mihelu s tem, da se ne bode oddalo pod ceno 3500 gld. Za na posestvu uknjižene zastavne pravice je dražba brez upliva.

Dražbeni pogoji, vsled katerih ima vsak ponudnik položiti vadium po 444 gld. v roke sodnijskega komisarja, lahko se ogledajo ali v tusodnijski registraturi ali pri gospodu notarju dr. baronu Martinezu v Celovcu.

C. k. okr. sodišče v Celovcu 3. listopada 1894.

V mizarsko delavnico želi sprejeti 15letnega

učenca

iz poštene slovenske hiše Gregor Arneje, mizarski mojster v Brezjah pri Rožeku. (Rosegg.) Koroško.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemenih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Pijančljivost

se lahko ozdravi z antibiotinom, kakor mnoge skušnje pričajo. — Mnogo zahvalnih pisem lahko vsakemu pokažemo in zastonj pošljemo v pregled. — Zdravilo nema duha, torej se pijancu lahko daje tudi brez njegove vednosti. — Ena doza stane 2 gld. 20 kr.; dvojna za bolj zastarane bolezní 4 gld. 40 kr. Poštino plačamo tukaj, ako se denar naprej na nas pošlje. Prodaja: Adler-Apotheke, Lugos, Banat Nr. 721. — Glavna zaloga v c. k. vojaški lekarni na Dunaju I. trg sv. Stefana.

Josip Lorber-jeva

livarna za železo in kovine, in tovarna za stroje v Žalcu pri Celju

izdeljuje in popravlja različne, posebno pa kmetijske stroje, uliva iz železa in kovin (vsaktere zmesi) vse predmete za žage, mlino in druge potrebe; napravlja cele transmisije po najnovejših sistemih itd. Posebno pa priporoča svoje travniške brane, ktere dosedaj v praktični rabljivosti in nizki ceni (mala brana stane samo 26 gld. in velika 32 gld.) še noben izdelek te vrste ni prekosil.

Glas iz občinstva.

Gospodarji se opozarjajo, da se tržaško blago, moka, špirit in žganje v Celovcu najboljši kup dobi na starem trgu št. 19. pri „zlatem vencu“.

Svoji k svojim.

Pravi Kranjski brinjevec, liter po 1 gld. 50 kr. in 1 gld. 20 kr., pošiljam od 5 litrov naprej proti povzetju.

France Cvek.

Kamnik, Kranjsko.

Kneippova sladna kava,

ki jo izdeljujejo bratje Oelz v Bregencu, ter se prodaja v rudečih štirivoglatih zavojih s podobo župnika Kneippa, je po spričevanju g. dr. Euglinga, vodje kmetijsko-kemične poskušalnice v Feldkirchu, jestvina, ki ima duh in okus po pravi bobovi kavi ter je sladu enako prebavljiva in tečna. — Ta Kneippova sladna kava se rabi z velikim pridom kot primes k pravi kavi. — Dobi se v vseh boljših prodajalnicah za tržaško blago.

Kranjski rudeči fižol

(od pristno Ribniškega semena Bocchini)

je ravno kar došel in ga prodajata

A. Kiesewetter v Celovcu

in

Janez Messner v Grabštanju.

Kdor nekaj doplača, dobi ga tudi v zameno za koroški fižol.